

Taustatietoa energiakeskusteluun

EU:n ilmastopolitiikan vaikutukset talouteen ja työpaikkoihin

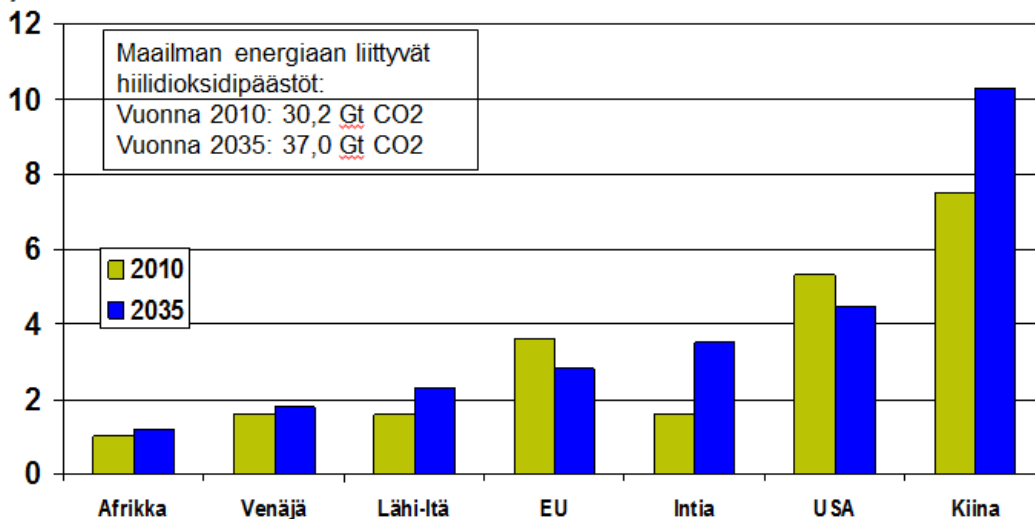
EU valmistelelee paraikaa vuoteen 2030 ulottuvaa energia- ja ilmastopolitiikkaa. Siinä on tärkeää sovittaa yhteen kaksi elintärkeää tavoitetta: kuinka EU hillitsee ilmastonmuutosta ja kuinka samalla turvata EU:n talouden elpyminen ja puolustaa eurooppalaisia työpaikkoja.

Ilmastonmuutos on ihmiskunnan polttavimpia ympäristöhaasteita. Valtaosa kasvihuonekaasupäästöistä aiheutuu fossiilisen energian käytöstä ja tuotannosta.

EU:lla on jo nyt kunnianhimoiset ja sitovat kasvihuonekaasujen päästövähennystavoitteet vuodelle 2020 - lähes ainoana maailmassa. EU:n osuus maailman ilmastoon vaikuttavista päästöistä on kuitenkin vain 11 prosenttia ja osuus alenee vuosi vuodelta. Vuonna 2030 osuuden arvioidaan olevan enää 4-5 prosenttia. EU ei siis yksin pysty ilmastoja pelastamaan.

Energiaan liittyvät hiilidioksidipäästöt

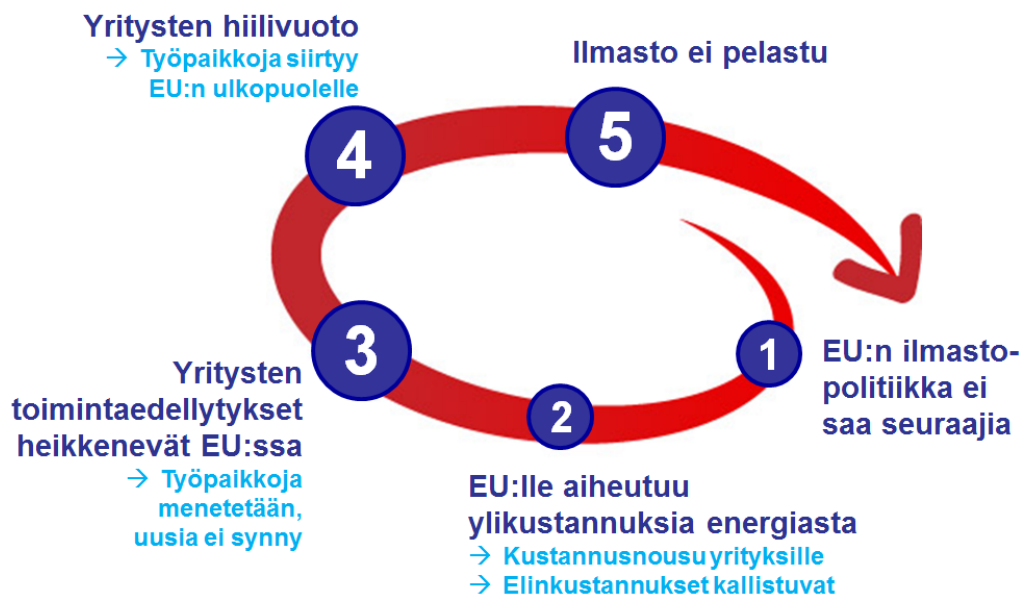
1000 milj. hiilidioksiditonnia

Lähde: IEA World Energy Outlook 2012, New Policies Scenario

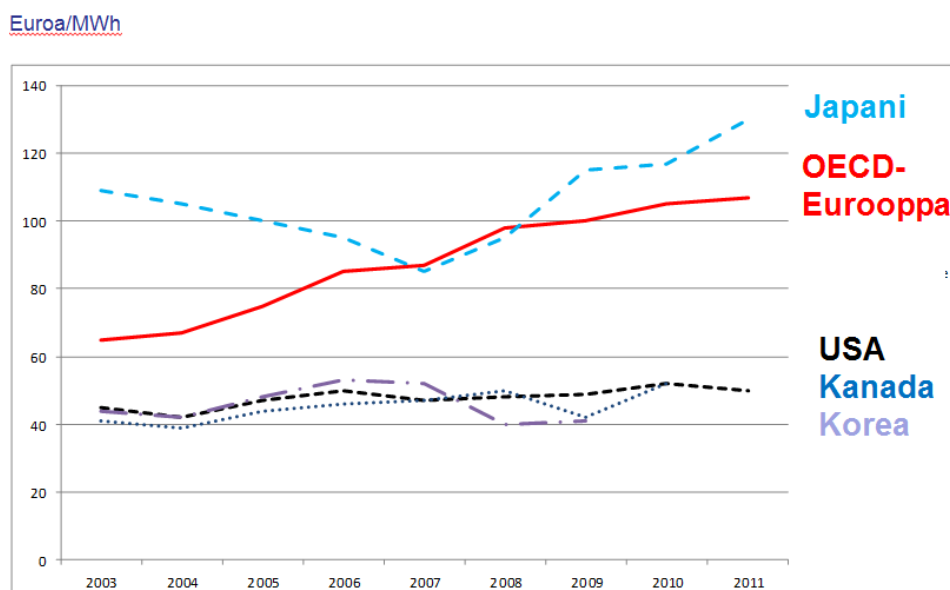
Samaan aikaan EU:n on löydettävä ratkaisut oman taloutensa ja hyvinvointinsa pelastamiseksi. Kohtuuhintainen energia on kynnyskysymyksiä, jos haluamme pärjätä ja parantaa asemiamme kansainvälisillä markkinoilla kilpailijoiden energianhinnan jopa laskiessa.

Mitä tapahtuu, jos EU:n yksipuolinen ilmastopolitiikka jatkuu?

Jos EU:n yksipuolinen ilmastopolitiikka jatkuu, Eurooppaa kohtaisi negatiivinen kierre. Mitä enemmän EU haluaa päästöjä vähentää, sitä enemmän energiakustannukset nousevat suhteessa kilpailijamaihin. Niin yritysten menot kuin kansalaisten elinkustannukset kallistuisivat. Näin on tapahtunut jo meneillään olevalla politiikkakaudella:

Teollisuuden maksaman sähkön hinnan kehitys

Lähde: European Commission 2012, Staff working document, industrial policy communication, US data exc. tax

Energiakustannusten nousun seurauksena eurooppalaisten yritysten toimintaedellytykset heikkenevät, sillä energia on yksi merkittävimmistä kustannuseristä, erityisesti Suomessa. Tällöin Eurooppa ei ole enää houkutteleva sijaintipaikka teollisuudelle ja investoinneille. Työpaikkoja menetetään nopeammin kuin uusia syntyy. Kotitalouksien ostovoima heikkenee.

Ns. hiilivuodon myötä suomalaista teollisuutta siirtyy EU:n ulkopuolelle. Työpaikkoja siirtyy halvempien energiakustannusten perässä Aasiaan ja Pohjois-Amerikkaan (liuskekaasu).

Lopputuloksena globaalit kasvihuonekaasut lisääntyvät hiilivuodon seurauksena: esimerkiksi sähköntuotannon hiilidioksidipäästöt ovat Suomessa noin 150–230 g, EU:ssa noin 350 g ja maailmanlaajuisesti lähempänä 800 g per kilowattitunti. Suomen päästöt ovat siis noin puolet EU:n tasosta, joka puolestaan on noin puolet Kiinan päästöistä.

Kielteiset vaikutukset korostuvat Suomessa, joka on ilmaston ja teollisuusrakenteen puolesta erityisen riippuvainen energiasta.

Kuinka luodaan positiivinen kierre, jossa kaikki voittavat?

Ensisijainen ratkaisu on päästöjen vähentäminen maailmanlaajuisin, tasapuolisin sitoumuksin. USA, Kiina, Intia ja muut suurimmat päästöjä tuottavat maat tulee saada mukaan ilmastovelvoitteisiin.

Tällöin myös yrityksillä olisi tasapuoliset ilmastovelvoitteet niiden sijaintimaasta riippumatta. Kilpailukyisten energiakustannusten ansiosta Eurooppa olisi vetovoimainen sijaintipaikka yritysten tuotannolle, investoinneille ja työpaikoille.

Millainen EU-energiapolitiikka ajaisi suomalaisten työpaikkojen etua

EU:ssa valmistellaan paraikaa vuoden 2030 energia- ja ilmastotavoitetta ja sitä tukevia käytännön ohjauskeinoja. Sen myötä ratkeaa, millaista keinovalikoimaa EU käyttää ilmastonmuutoksen hillinnässä ja miten valitut keinot vaikuttavat yritysten energiakustannuksiin, työllisyyteen sekä kuluttajien elinkustannuksiin ja ostovoimaan.

- EU:n prioriteettina tulee olla globaalien ilmastositoumusten aikaansaaminen. Kaikkien G20-teollisuusmaiden sitoutuminen on olennaista. Tällöin kaikki hyötyvät: yrityksille luodaan tasapuoliset edellytykset kilpailla ja työllistää, ilmastonmuutosta hillitään aidosti ja cleantechille syntyvät maailmanlaajuiset markkinat.
- Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen tulee olla ilmastopolitiikan ainoa sitova tavoite. Tavoitteen kunnianhimo tulee suhteuttaa siihen, millaisiin päästövähennyksiin EU:n ulkopuoliset maat sitoutuvat.
- Päästöjen vähentäminen tapahtuu markkinaehtoisesti päästökaupan keinoin. Päästökauppasektoreilla ei tule olla muuta, päällekkäistä ohjausta. Päästökaupan ulkopuolisille sektoreille voidaan asettaa myös sitovia alatavoitteita, kuten liikenteen uusiutuvan energian tavoite.
- EU:n ilmastotoimista ei saa tulla kilpailukykyhaittaa kansainvälisessä kilpailussa toimiville yrityksille. Kunnes kilpailijamaita tasavertaisesti kohteleva globaali ilmastopimus syntyy, EU:n tulee jakaa hiilivuotoaloille täysimääräiset päästöoikeudet ilmaiseksi sekä velvoittaa jäsenmaita kompensoimaan sähkön hinnannousu kansallisesti.
- Energiakustannusten nousua tulee hillitä niin EU:ssa kuin kansallisella tasolla kaikin käytössä olevin keinoin. Esimerkiksi kansallista energiaverotusta tulisi alentaa EU:n sallimille minimitasoille.

Lisätiedot:

Johtava asiantuntija Mikael Ohlström, puh. 050 4681022, etunimi.sukunimi@ek.fi